

Nr 94.*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1949/50 till landsfiskalerna m. fl.*

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under elfte huvudtiteln, punkterna 154 och 155, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1949/50 beräkna till Landsfiskalerna m. fl.: Avlöningar ett förslagsanslag av 11 800 000 kronor och till Landsfiskalerna m. fl.: Omkostnader ett förslagsanslag av 2 200 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 76, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 18 februari 1949, föreslagit riksdagen att dels besluta, att å personalförteckningen för landsfiskalerna m. fl. skola vidtagas i nämnda statsrådsprotokoll angivna ändringar, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för landsfiskalerna m. fl., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1949/50, dels ock för nämnda budgetår såsom förslagsanslag anvisa till Landsfiskalerna m. fl.: Avlöningar 11 800 000 kronor och till Landsfiskalerna m. fl.: Omkostnader 2 200 000 kronor.

Anställnings- och avlöningsförhållandena för landsfiskalerna och kontoristerna. 1947 års landsfiskalsutredning har den 3 december 1948 avgivit betänkande angående viss förbättring av landsfiskalernas löneförmåner m. m. Utredningen har föreslagit en provisorisk löneförbättring för landsfiskalerna genom uppflyttning två lönegrader av landsfiskalerna i Ca 25 (361 befattningar) och Ca 27 (7 befattningar) samt en lönegrad av landsfiskalerna i Ca 26 (43 befattningar). Alternativt har föreslagits, att ett årligt provisoriskt lönetillägg skulle utgå till landsfiskalerna i Ca 25 och Ca 27 med 1 200 kronor samt till landsfiskalerna i Ca 26 med 600 kronor.

Utredningen har även förordat en provisorisk uppflyttning av kontoristerna med polismans förordnande från lönegrad Ce 13 till lönegrad Ce 14.

Till stöd för förslaget beträffande landsfiskalerna har utredningen anfört olika skäl. Arbetsbördan för landsfiskalerna hade under senare år successivt ökats som en följd av statsverksamhetens utveckling. Genomförandet av rättegångsreformen hade tillfört befattningshavarna nya och delvis mera krävande uppgifter. På grund av en alltför ringa tillströmning av rekryteringspersonal till banan hade svårigheter uppstått för landsfiskalerna att erhålla semester samt att under sådan och andra ledigheter få kompetenta vikarier. Icke minst med hänsyn till den fortsatta rekryteringen vore

en löneförbättring av sluttjänsterna påkallad. Landsfiskalerna vore i högre grad än flertalet andra tjänstemän bundna av sin tjänst även under fritid. Slutligen hade en jämförelse mellan landsfiskalernas och härads-skrivarnas arbetsförhållanden givit vid handen, att den lägre löneställningen för landsfiskalerna knappast framstode såsom rättvis.

Departementschefen har i denna fråga bl. a. framhållit, att den ökade arbetsbördan på sina håll åsamkar landsfiskalerna övertidsarbete i en utsträckning, som ej kan anses försvarlig och att detta missförhållande till icke ringa del torde bottna i en ej fullt ändamålsenlig arbetsfördelning. Genom en mera rationell uppdelning av göromålen borde vissa mindre kvalificerade uppgifter kunna avlastas från landsfiskalerna och deras arbetsbörda därigenom minskas. Detta förutsatte dock en översyn av den nuvarande biträdesorganisationen. Frågan om biträdestilldelningen torde emellertid icke kunna lösas definitivt förrän i samband med den nya distriktsindelningen. Vissa provisoriska åtgärder borde dock kunna vidtagas för att bereda landsfiskalerna arbetslättnad.

Även om vissa av utredningen anförda omständigheter i och för sig kunna utgöra skäl för en omprövning av landsfiskalernas löneställning, har departementschefen med hänsyn till den allmänna återhållsamhet, som i rådande ekonomiska läge måste präglade budgeten, dock icke ansett sig kunna tillstyrka, att en sådan omprövning nu kommer till stånd.

Beträffande uppflyttningen av kontoristerna med polismans förordnande från Ce 13 till Ce 14 har utredningen framhållit de stigande rekryterings-svårigheterna, vilka särskilt bero på konkurrensen från det kommunala polisväsendet. En kommunalt anställd ordinarie fjärdingsman har numera regelmässigt lön enligt lönegrad Ca 14. Departementschefen har biträtt utredningens förslag i denna del. Befattningshavarna i 14 lönegraden föreslås skola benämnas konstapel. Kostnaderna för den föreslagna uppflyttningen ha beräknats till i runt tal 44 000 kronor för år.

Omläggning av distriktsåklagarkursen. Utredningen har föreslagit, att distriktsåklagarkursen omläggas så till vida, att den göres årlig. I samband därmed har föreslagits slopande av vissa delar av den särskilda undervisningen för landsfiskalsaspiranterna samt en övergång till studier i något friare former än hittills.

Med hänsyn till de fördelar, som skulle vinnas genom den föreslagna omläggningen, har departementschefen tillstyrkt utredningens förslag. Den härav föranledda kostnadsökningen har beräknats till 2 350 kronor.

Utredningens förslag innefattar även en höjning av timarvodena till de lärare vid Stockholms högskola, som meddela särskild undervisning i distriktsåklagarkursen, samt en ökning av tentamensavgifterna för flertalet ämnen. I likhet med statskontoret har departementschefen icke ansett sig kunna tillstyrka dessa förslag.

Personalförändringar och anslagsberäkningar. I anledning av vissa förslag av länsstyrelserna föreslås, att 19 icke-ordinarie biträden enligt grunderna för den reglerade befordringsgången för biträdespersonal erhålla ordinarie tjänster i Ca 8, att 1 landsfiskalstjänst i Ca 25 överföres till övergångsstat samt att 2 ordinarie kanslibitradestjänster i Ca 11 avföras från personalförteckningen.

Anslaget till Landsfiskalerna m. fl.: Avlöningar är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 10 900 000 kronor.

Till följd av anslagsbelastningen under föregående budgetår, den föreslagna uppflyttningen av kontorister med polismans förordnande, löneklassuppflyttningar m. m. föreslås en uppräknig av anslaget med 900 000 kronor. Härav avser ett belopp av 100 000 kronor en beräknad förstärkning av biträdespersonalen på landsfiskalskontoren i syfte att bereda landsfiskalerna lättnad i arbetsbördan.

Anslaget till Landsfiskalerna m. fl.: Omkostnader är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 2 063 000 kronor.

För nästkommande budgetår föreslås med hänsyn till anslagsbelastningen en uppräknig av anslaget med 137 000 kronor.

Utskottet. Landsfiskalsutredningen har uttalat, att förhållandena inom landsfiskalsorganisationen för närvarande i åtskilliga hänseenden äro otillfredsställande, och har därvid bl. a. pekat på den successiva ökningen av landsfiskalernas arbetsbördan och en alltför ringa tillströmning av rekryteringspersonal. Utskottet vill i anledning av den arbetsbördan, som åvilar landsfiskalerna, särskilt understryka vikten av att genom rationalisering och omfördelning av arbetsuppgifterna en förbättring i nämnda hänseende åstadkommes. Vad vidare beträffar rekryteringen, måste denna — såsom departementschefen anfört — under år 1948 anses ha varit förhållandevis god. I avvaktan på erfarenhet, huruvida tillströmningen av elever kommer att under de närmaste åren fortsätta i samma omfattning som under år 1948, torde i och för sig åtgärder icke för närvarande vara påkallade i syfte att ytterligare förbättra rekryteringen.

Utskottet anser även för sin del, att någon omprövning av landsfiskalernas löneställning med hänsyn till det rådande ekonomiska läget icke nu bör komma till stånd.

I fråga om löneställningen för kontoristerna utgör otvivelaktigt den omständigheten, att de kommunalt anställda fjärdingsmännen regelmässigt tillerkänts lön enligt 14 lönegraden ett starkt skäl för uppflyttning till denna lönegrad. Utskottet vill med hänsyn härtill — trots de principiella betänkligheter, som kunna resas mot att för närvarande genomföra en sådan löne reglering — icke motsätta sig departementschefens förslag om en uppflyttning av nämnda befattningar från lönegrad Ce 13 till Ce 14. Det torde få förutsättas, att uppflyttningen endast skall gälla sådana kon-

torister, som inneha polismans förordnande och som förskaffat sig sådan polisutbildning och i övrigt uppfylla de villkor, som hittills gällt för placering i lönegraden Ce 13.

Kungl. Maj:ts förslag beträffande omläggning av distriktsåklagarkursen samt personalförändringar och medelsanvisning för nästkommande budgetår ha icke givit utskottet anledning till erinran.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) besluta att å personalförteckningen för landsfiskalerna m. fl. skola upptagas 141 ordinarie kontorsbiträdestjänster, att från ordinarie stat till övergångsstat skall överföras 1 landsfiskal i lönegrad Ca 25 samt att från personalförteckningen skola avföras 2 tjänster som kanslibitråde å övergångsstat i lönegrad Ca 11;

b) godkänna följande avlöningsstat för landsfiskalerna m. fl., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	5 200 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	5 100 000
3. Arvoden till landsfiskalselever m. fl., <i>förslagsvis</i>	»	360 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	1 158 000
		<hr/>
Summa kronor		11 818 000

Särskilda uppbördsmedel.

Ersättning från Trollhättans och Karlska städer	kronor	18 000
		<hr/>
Summa förslagsanslag kronor		11 800 000;

c) till *Landsfiskalerna m. fl.*: *Avlöningar* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 11 800 000 kronor;

d) till *Landsfiskalerna m. fl.*: *Omkostnader* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 2 200 000 kronor.

Stockholm den 26 april 1949.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 92.